

Valašské Muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, příspěvková organizace,
Palackého ul. 147, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm, IČ: 00098604

Vnitřní předpis číslo: **VMP/2015/46**

Název: **Koncepce sbírkotvorné činnosti Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm na léta 2016 – 2020**

Koncepce sbírkotvorné činnosti je vnitřním předpisem, který slouží pro selekci, evidenci, tezauraci a dokumentaci sbírky za účelem uchování projevů tradiční lidové kultury dob minulých. Slouží jako střednědobý program sbírkové dokumentace vybraných jevů lidové kultury, historie a kulturní historie, vážící se ke sběrné oblasti VMP. Navazuje na předchozí koncepci sbírkové činnosti VMP.

Obsah:

1. Sběrná oblast VMP
2. Charakteristika sbírkových fondů VMP
3. Vymezení časového období
4. Očekávané výsledky sbírkotvorné činnosti VMP
5. Priority při získávání nových přírůstků do sbírky
6. Možnosti získávání přírůstků do sbírky – vytěžování zdrojů muzeálií v terénu, na trhu starožitností, přírodních lokalitách
7. Práce se sbírkou
8. Priority inventarizace sbírky
9. Finanční náklady
10. Závěrečná ustanovení

Přílohy: č. 1 – Badatelský list
č. 2 – Žádost o souhlas s použitím vlastního reprodukčního zařízení
č. 3 – Objednávka reprodukcí

Okruh závaznosti vnitřního předpisu: A – všichni zaměstnanci VMP	Kontrola a aktualizace vnitřního předpisu: útvár etnografický
Předkládá: Mgr. Eva Románková Dne: 1. 4. 2016	Podpis: <i>Románková</i>
Projednáno muzejní radou VMP dne:	
Schválil: Ing. Bc. Jindřich Ondruš Dne: 1. 4. 2016	Podpis: <i>JO</i>
Nabytí účinnosti dne: 1.4.2016	Ukončení platnosti dne:

**KONCEPCE SBÍRKOTVORNÉ ČINNOSTI
VALAŠSKÉHO MUZEA V PŘÍRODĚ
V ROŽNOVĚ POD RADHOŠTĚM
NA LÉTA 2016-2020**

Obsah:

1. Sběrná oblast Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm	3
2. Charakteristika sbírkových fondů Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm	3
3. Vymezení časového období	5
4. Očekávané výsledky sbírkotvorné činnosti VMP	6
5. Priority při získávání nových přírůstků do sbírky	7
6. Možnosti získávání přírůstků do sbírky – vytěžování zdrojů muzeálií v terénu, na trhu starožitností, přírodních lokalitách	7
7. Práce se sbírkou	9
8. Priority inventarizace sbírky	11
9. Kritéria pro vyřazování sbírkových předmětů z důvodu přebytečnosti	12
10. Finanční náklady	12
11. Závěrečná ustanovení	13

Úvodem

Koncepci sbírkotvorné činnosti vydává Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm na základě ustanovení ve zřizovací listině (vydané dne 12. 12. 2013) jako svůj vnitřní předpis pro selekci, evidenci, tezuraci a dokumentaci sbírky za účelem uchování projevů tradiční lidové kultury.

Předkládaná koncepce sbírkotvorné činnosti VMP bude sloužit jako střednědobý program sbírkové dokumentace vybraných jevů lidové kultury, historie a kulturní historie vázící se ke sběrné oblasti VMP pro léta 2016-2020. Tato koncepce navazuje na předchozí koncepci sbírkotvorné činnosti VMP (pro léta 2014-2018), vychází z obsahového složení sbírkových fondů VMP a z úkolů obsažených ve Zřizovací listině VMP.

Koncepce se zaměřuje na vymezení těchto okruhů:

- charakteristika sběrné oblasti VMP
- charakteristika sbírkových fondů VMP
- vymezení časového období
- očekávané výsledky sbírkotvorné činnosti
- priority při získávání nových přírůstků do sbírky
- možnosti získávání přírůstků do sbírky
- práce se sbírkou
- priority inventarizace sbírky

1. Sběrná oblast Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Ve Zřizovací listině VMP z roku 2013 je sběrná oblast VMP definována jako území výskytu roubeného domu karpatského typu v moravských a slezských regionech. Z hlediska geografického se jedná o území Moravskoslezských Beskyd, Podbeskydské pahorkatiny a Bílých Karpat. Z hlediska současného územně správního členění zahrnuje převážně kraje Zlínský a Moravskoslezský s částečným přesahem do kraje Olomouckého.

2. Charakteristika sbírkových fondů Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

V souladu se zřizovací listinou shromažďuje VMP sbírku nemovitých i movitých dokladů k dějinám lidové kultury, národopisu, řemesel a zemědělství, se zvláštním zřetelem na dějiny lidové architektury z oblastí výskytu roubeného domu karpatského typu na území České republiky.

Sbírkovou kolekci VMP ve smyslu platných právních předpisů tvoří tři oborové podsbírkové předmětů trojrozměrných, dvourozměrných a nemovitostí. K 31. 12. 2014 bylo evidováno celkově ve všech třech podsbírkách 133 569 inventárních čísel:

a) Podsírka etnografická	68 025 inv.č.
b) Podsírka písemnosti a tisky	46 312 inv.č.
c) Podsírka dokumentace muzea v přírodě	19 232 inv.č.

- a) **podsbírka etnografická** – pokrývá původní sběrnou oblast VMP – etnografický region Moravské Valašsko s málo obsáhlými přesahy do etnografických regionů Těšínsko a Moravské Kopanice. Zvláštní pozornost je v jejím obsahu věnována městu Rožnovu pod Radhoštěm a jeho obyvatelům.

Převážná část předmětů pochází z druhé poloviny 19. stol. a první poloviny století dvacátého. Mezi nejvýznamnější sbírkové kolekce této podsbírky náleží soubory dokumentace způsobů obživy (zemědělství, řemesla, podomácká výroba), dokumentace způsobů života (bydlení, strava, příprava jídel), soubor lidového oděvu a bytového textilu, soubor keramiky, skla, malovaného porcelánu, nábytku, lidového umění, zvykoslovných předmětů a starých tisků.

- b) **podsbírka písemnosti a tisky** - pokrývá původní sběrnou oblast VMP – etnografický region Moravské Valašsko s málo obsáhlými přesahy do etnografických regionů Těšínsko a Moravské Kopanice. Zvláštní pozornost je v jejím obsahu věnována městu Rožnovu pod Radhoštěm a jeho obyvatelům.

Časově podsbírka pokrývá období zejména 19. a 20. století. Obsahuje písemnosti z pozůstalostí sourozenců Jaroňkových (zakladatelé muzea), Františka Klauudy, členů Musejního spolku a dalších významných osobností, dále doklady původních obyvatel usedlostí, které byly přeneseny do VMP, tiskoviny vztahující se ke kulturním aktivitám regionu, folklorním festivalům, institucím. Součástí podsbírky je soubor pohlednic a dobových fotografií.

Speciální součástí podsbírky je genealogická kartotéka se zpracovanými údaji z archivních pramenů 16. - 18. stol.

- c) **podsbírka dokumentace muzea v přírodě** – pokrývá původní sběrnou oblast VMP – etnografický region Moravské Valašsko s málo obsáhlými přesahy do etnografických regionů Těšínsko a Moravské Kopanice. Zvláštní pozornost je v jejím obsahu věnována městu Rožnovu pod Radhoštěm a jeho obyvatelům.

Vznikla v 70. letech 20. stol. jako účelový fond pro praktické potřeby muzea – vybavení expozic, ověřování tradičních technologií apod. Zahrnuje kopie lidové architektury ve VMP, příklady kopií a rekonstrukcí pracovního nářadí, oděvních součástí, nábytku či zvykoslovných artefaktů.

Sbírka VMP byla 7. 6. 2002 zapsána do Centrální evidence sbírek dle Zákona 122/2000 Sb. pod evidenčním číslem VMR/002-04-29/104002.

Další fondy VMP:

- d) fotoarchiv – doprovodná dokumentace ke sbírce, zahrnující historii muzea, výzkumy odborných pracovníků v terénu, lidovou architekturu in situ, akvizice či jiná muzea v přírodě. Samostatnou řadu tohoto fondu tvoří fotodokumentace sbírkových předmětů, expozic a živých sbírek muzea.
- e) stavebnětechnická dokumentace – pomocný studijní fond – archivní materiály stavebně-technické dokumentace objektů z regionu Valašska, Těšínska a Kopanic, z výstavby VMP a výsledků zaměřování staveb lidové architektury v uvedených regionech. Součástí je Kuriálův archiv – soubor plánové dokumentace, fotografií a kreseb lidové architektury.
- f) ÚLUV – materiál a dokumenty zrušené organizace Ústředí lidové umělecké výroby se sídlem v Uherském Hradišti. Obsahuje tematicky různorodý materiál: průzkumy z let 1957-1961 – dokumenty o existující výrobě, zprávy o již zaniklých činnostech, zápisy rozhovorů s informátory, seznam výrobců, vzorníkové knihy, technologie, fotografie nebo nákresy pracovních postupů aj.
- g) rukopisy – pomocný studijní fond zahrnující diplomové práce s regionální příslušností, terénní výzkumy a nálezové zprávy pracovníků VMP, návrhy expozic apod.
- h) odborná knihovna – kolekce regionální literatury (dané sběrné oblasti Moravského Valašska, Těšínska a Kopanic), publikací se vztahem k lidové architektuře, řemeslům, etnografii; zastoupena jsou rovněž periodika regionální, celostátní i zahraniční.
- i) genofond ovcí plemene *Valaška*
- j) sbírky starých a krajových odrůd ovocných dřevin a plodin (jádroviny, peckoviny, obiloviny, luskoviny, okrasné a hrnkové rostliny)

3. Vymezení časového období

Časový horizont pro naplňování sbírkotvorné činnosti příslušné sběrné oblasti je ohraničen horní hranicí 60. let 20. století. U dílčích jevů nebo předmětů spjatých s každodenním životem převážně vesnické komunity (např. textil, vybavení domácnosti, přežívající pozůstatky dílen drobných řemeslníků, lidová religiozita apod.) lze časové období rozšířit do současnosti.

4. Očekávané výsledky sbírkotvorné činnosti VMP

Očekávaným výsledkem sbírkotvorné činnosti je zvýšení vypovídací schopnosti sbírky a jednotlivých podsbírek pro vymezenou sběrnou oblast VMP. Zvýšení vypovídací schopnosti je možno dosáhnout několika způsoby:

a) soustavným výzkumem historickým a etnografickým, terénním i ve fondech uložených v institucích k tomuto účelu vytvořených (knihovny, muzea, archivy).

Výsledky výzkumu budou využity při:

- katalogizaci sbírky
- porovnávání výsledku výzkumů s obsahem jednotlivých souborů sbírkových předmětů
- zpracování programu doplňování neúplných typologických řad předmětů sběrem v terénu
- plánovitým vyhledáváním potencionálních sbírkových předmětů na trhu se starožitnostmi, v antikvárních prodejnách, soukromých sbírkách apod.

b) systematickým zkoumáním jednotlivých souborů sbírkových předmětů z hlediska úrovně jejich vypovídací hodnoty v porovnání se zjištěnou skutečností a zpracováním návrhů na vyřazení neúplných nebo výrazně duplicitních, popř. svou funkcí a zachovalostí neupotřebitelných předmětů, které nejsou pro sbírku přínosem, ale naopak snižují její hodnotu

c) systematickým, odborně připraveným sběrem v terénu, sledováním nabídky specializovaných obchodů, aukcí, dražeb atd. s tím, že největší odpovědnost za přípravu a realizaci sběrové akce má příslušný kurátor, který je odpovědný za pořízení doprovodné dokumentace na místě, která má obsahovat podrobnosti o čase zhotovení, užívání, zhotoviteli, uživateli, funkci předmětu, charakteristiku prostředí, v němž plnil svou funkci z hlediska ekonomického, sociálního, konfesního, atd. Dále záznam o pojmenování předmětu (profesní, nářeční, slangové), posledním uživatelem (pokud není prodávajícím nebo dárcem) atd.

d) odborným zpracováním sbírky – katalogizací, provázenou obrazovou nebo kresebnou dokumentací, za využití všech dostupných dokumentů jak ve vlastní sbírce, tak ve sbírkách jiných muzeí. Odborné zpracování stávajících sbírkových fondů je také podkladem pro návrhy na vyřazení neupotřebitelných nebo nadbytečných předmětů

e) zlepšováním technického stavu sbírkových předmětů, jejich záchovnou konzervací, restaurováním a doplňováním, rekonstrukcemi torzovitých položek na základě získaného dokumentačního materiálu

f) péčí o jejich vhodné a bezpečné uložení, kontrolou fyzického stavu a předcházením poškození

5. Priority při získávání nových přírůstků do sbírky

Vzhledem k zaměření sbírky muzea na komplexní dokumentaci jevů lidové kultury se zvláštním zřetelem na urbanismus, lidovou architekturu, působení člověka v krajině a daných přírodních poměrech, způsob života, duchovní a sociální kulturu v dané sběrné oblasti a vymezeném časovém období jsou prioritami ve sbírkotvorné činnosti:

- a) doplňování stávajících tematických souborů trojrozměrných artefaktů – zejména těch, které dokumentují zaměstnání venkovského obyvatelstva a obyvatel malých řemeslnických městeček, jejich každodenní život, oděv, bydlení, projevy sociální a duchovní kultury (religiozity) až do rozpadu individuálních forem hospodaření na půdě a řemeslné výroby s dříve uvedenými přesahy až do současnosti
- b) doplňování stávajících souborů dvojrozměrných artefaktů – zejména těch, které dokumentují demografické, sociální, ekonomické poměry obyvatel, podobu krajiny, její proměny vlivem změn v tvorbě krajiny vlivem zemědělského a lesnického hospodaření.
- c) doplňování souboru zvláštní povahy – genealogického archivu (součást podsbírky písemnosti a tisky)
- d) doplňování stávajících souborů artefaktů dvoj i trojrozměrných, vztahujících se k dokumentaci činnosti muzea v přírodě, k rekonstrukci činností a expozičním aktivitám; tiskové a obrazové materiály, databáze bibliografické, biografické; artefakty programových aktivit,
- e) marketingové výzkumy, metodické materiály převzaté i autorské, knižní fondy, obrazové soubory zaměřené na škálu činností vlastních muzeu v přírodě včetně aktivit expozičních, výstavních a programových
- f) doplňování stávajících souborů plánové a etnografické dokumentace venkovské architektury, urbanistických celků, jednotlivých typů staveb, technologií, materiálů, včetně záznamů o metodách transferu staveb, jejich konzervace, sanace, rekonstrukce až po jejich umístění v expozici muzea v přírodě včetně návrhu expozice
- g) doplňování stávajícího souboru výtvarného umění o díla sourozenců Jaroňkových, jejich vrstevníků, nacházejících inspiraci na Valašsku, ve výběru pak děl inspirovaných krajinou Beskyd a vztahem člověka a přírody na Valašsku
- h) doplňování a kompletace stávajícího souboru uměleckého řemesla inspirovaného prvky tradiční ornamentiky převážně z produkce rožnovských uměleckých dílen a blízkého okolí (bez ohledu na materiál, který je použit, zejména však porcelán, gobelíny, dřevo)
- i) doplňování stávající sbírky biologických a přírodních komponentů krajiny a přírody, včetně rostlin, stromů a zvířat typických zejména pro pasekářský způsob hospodaření
- j) tvorba sbírky tradičních odrůd zemědělských plodin, zástupců bylinného a stromového patra kulturní krajiny a biotopu horských pastvin a luk

6. Možnosti získávání přírůstků do sbírky – vytěžování zdrojů muzeálií v terénu, na trhu starožitností, přírodních lokalitách

Vzhledem k povaze sbírkových fondů a stavu zachovalosti trojrozměrných artefaktů v terénu je pravděpodobnost doplňování souborů o předměty časově zařaditelné před rok 1880 stále menší. Vzhledem k vakuu ve využívání zemědělského a domácího inventáře v tradičních zemědělských usedlostech způsobeném odnětím půdy a živého inventáře ke společnému hospodaření v padesátých a šedesátých letech 20. století, ztrácí celá řada dosud zachovaných předmětů na své vypovídací hodnotě proto, že poslední uživatelé nebo zhotovitelé již nejsou na živu a poslední vlastníci nemají o významu předmětů informace.

Tato skutečnost je zejména pro **etnografika** neopominutelná, neboť předměty jsou zařazovány do etnografických sbírek zejména pro své zvláštní osudy, význam a funkci vázanou na člověka – jejich zhotovitele, uživatele a také ochránce před zničením.

Člověk jako předmět studia a výzkumu oboru je nositelem hodnot a také jejich strážcem, vnímá tradici a odkaz svých předků jako poslání. Tyto na první pohled nezachytitelné skutečnosti jsou určitým omezujícím činitelem v získávání nových dokladů do neúplných vývojových řad jednotlivých typů předmětů.

Přesto zůstává terénní výzkum, záchranné sběry a systematická dokumentace zanikajících jevů základním a neopominutelným úkolem.

Protože význam konkrétního nositele tradiční kultury byl již výše naznačen jako prioritní, klesá právě z těchto příčin význam trhu se starožitnostmi ve vztahu k etnografikám v porovnání s možností jeho využívání např. při tvorbě kolekcí výtvarného umění.

Obchody s antikvitami nemohou k nabízeným předmětům poskytnout tolik potřebné informace o uživateli, zhotoviteli a často ani o době a prostředí, v němž byl předmět užíván a tak se tyto typy sbírkových předmětů stávají hodnotnou součástí sbírky pouze v případě, že doplňují vývojovou řadu určitého nářadí nebo nástroje z hlediska konstrukce a použitého materiálu, dokládají dobový typ nábytku nebo oděvu, s tím že důraz je kladen na jejich formu, nikoliv na funkci v konkrétním prostředí a význam v životě jednotlivce. Trh s výtvarnými díly a také aukce uměleckých předmětů mohou nabídnout tematicky a autorsky významná díla, u nichž je na prvním místě dokumentace autor, námět a čas, v němž bylo dílo vytvořeno. Ostatní údaje o posledním majiteli, okolnostech získání a místu, kde bylo dílo součástí určitého prostředí, jsou údaje vítané, nikoliv však prioritní.

Obdobné premisy můžeme uplatnit také při doplňování kolekce uměleckého řemesla, zejména produkce dílen sourozenců Jaroňkových a jejich současníků.

U řady skupin předmětů a dokladů nehraje trh se starožitnostmi žádnou roli (stavby, urbanismus, stavební technologie apod.)

V kompletaci souborů podsbírkou písemnosti a tisky vstupují jako předměty akvizičního zájmu do popředí soukromé sbírky jednotlivců (pohlednice, tisky, knihy), určité možnosti nákupu antikvárních položek jsou ve specializovaných obchodech nebo na sběratelských burzách. Zde je možné využívat nabídkové katalogy, sběratelské zprávy a aukční katalogy k získání přehledu o možnostech doplňování jednotlivých souborů dokladů.

Získávání písemností a tiskovin probíhá vždy s respektováním Archivního zákona č. 499/2004 Sb. ve znění pozdějších novelizací, neboť muzeum nevytváří archivní sbírku, materiál této povahy shromažďuje z důvodů jeho nezastupitelnosti při komplexní dokumentaci historie a kultury sběrné oblasti.

Při rozšiřování fondů dokumentujících muzeum v přírodě jsou všechny úkony spojeny s konkrétními činnostmi instituce v historii i současnosti. Ke zkvalitnění databází musí nutně pomoci úzká spolupráce s řadou institucí i jednotlivců.

Při budování souborů přírodních prvků stojí kvalita dané kolekce na výzkumu v terénu a spolupráci s institucemi, které se obdobnou činností (kultivace, genobanky, druhové typy) zabývají a v praxi udržují pěstební materiál. Záznamy o výskytu jednotlivých dokladů je možné konfrontovat s literaturou, která často, zejména v nálezových zprávách o inventarizačních průzkumech, uvádí podrobnosti o výskytu, lokalitě, počtu exemplářů apod.

Jistě významnou roli by, vzhledem k umístění muzea a jeho sběrné oblasti na území CHKO Beskydy, mohly sehrát při rozšiřování podkladů pro budování sbírky záznamy z inventarizace chráněných území a lokalit. K dokumentaci tradičního hospodaření na půdě, chovu hospodářských zvířat a ovocnictví mohou sloužit jako podkladové zprávy archivní prameny a etnografické studie.

Právě lokalizace muzea a jeho sběrné oblasti na území CHKO je jedním z důvodů, proč se zejména získávání dokladů v původním prostředí (horské louky, lesní porosty, staré sady apod.) musí řídit kromě odborných hledisek také zásadami, které prosazuje státní ochrana přírody.

7. Práce se sbírkou

Zacházení se sbírkou či s jednotlivými sbírkovými předměty se ve VMP řídí dle příslušných právních předpisů (Zákon 122/2000 Sb., Metodický pokyn Ministerstva kultury k vývozu kulturních statků z celního území Evropských společenství, č.j. 10744/2004, Zákon 499/2004 Sb.) a také **Režimem zacházení se sbírkou nebo jednotlivými sbírkovými předměty**, který je vydán jako příkaz ředitele VMP.

Tyto předpisy vymezují práci se sbírkou do těchto kategorií:

- způsoby získávání sbírkových předmětů
- evidence předmětů chronologická a systematická

- kontakt s CES
- označování předmětů evidenčními čísly
- inventarizace sbírek
- vyřazování předmětů z evidence
- dokumentace sbírek obrazem
- podmínky uložení v depozitech
- ochrana sbírkových předmětů před poškozením nebo zcizením
- podmínky zápůjček jiným subjektům za účelem prezentace veřejnosti či studia

Činnosti spojené se sbírkou

Sbírkotvorná činnost zahrnuje různorodé a specifické práce, z nichž mnohé probíhají průběžně, nebo na sebe logicky navazují.

- a) digitalizace sbírky – průběžné doplňování údajů (katalogizace) k jednotlivým sbírkovým předmětům v programu SW ProMuzeum verze Profi od společnosti Bach systems s.r.o. Olomouc. Převod stávající dokumentace II. stupně do digitalizované podoby. Pořizování dalších metadat včetně jejich kompletace (spárování dat) prostřednictvím digitalizačního pracoviště VMP.
- b) s pokračováním katalogizace bude průběžně aktualizována databáze sbírky pro externí uživatele (on-line katalog VadeMecum)
- c) vytváření katalogů jednotlivých sbírkových souborů se záměrem poskytnutí pro veřejnost ve formě tištěné nebo prostřednictvím webových stránek
 - Katalogy umělecké tvorby sourozenců Jaroňkových
 - Katalogy souborů předmětů – řemeslných dílen apod. (modrotiskové formy, nábytek, kraslice, výrobky dílny LUV ve Valašském muzeu...)
 - Katalogy výtvarných děl ve sbírce VMP – další autoři
 - Katalogy z produkce dalších uměleckých dílen (Kudělka, Hauser...)
- d) zpracování souboru pozůstalostí ve sbírkovém fondu VMP
 - Pozůstalost sourozenců Jaroňkových
 - Pozůstalosti dalších osobností (Kubeša, Mervart, Klauda, Štika...)
- e) dokumentace lidové architektury v terénu, dokumentace krajiny
- f) pokračování v chovu stáda plemene ovcí původní *Valaška* v rámci Národního programu udržování genetické diverzity
- g) pokračování s uchováváním sbírky tradičních odrůd zemědělských plodin se zřetelem k prezentaci jejich hospodářské funkce (pěstování a zpracování obilí, technických plodin...)
- h) získávání nových sbírkových předmětů - odvíjí se od povahy nabídek, s neustále se snižující časovou hranicí nabízených věcí. Doplňování stávajících souborů – např. zemědělské stroje (mlátička cepovka, samovaz), chybějící řemeslné stroje a nástroje (stroj na špejle...), předměty lidové religiozity (poutní upomínky, žehnáčky, domácí liturgické předměty), dosud nezastoupené krojové či textilní součásti, předměty z produkce umělekovýtvarných dílen Jaroňků aj., plastiky lidové produkce. Akvizice jednotlivých sbírkových předmětů budou vždy pečlivě rozváženy a naplánovány na základě výzkumu a znalosti

dané podsbírky, respektive skupiny předmětů. Do sbírky budou přijímány předměty, které odpovídají potřebě doplňovat stávající typologické řady či vykrývat praktické potřeby prezentační činnosti v areálech VMP.

- i) péče o vhodné uložení sbírky – v návaznosti na probíhající dovybavení místností v centrálním depozitáři a postupující konzervátorské práce – stabilní ukládání předmětů v centrálním depozitáři (obrazy, sklo, plasty, nábytek, zemědělství...). U ostatních depozitárních objektů (haly, sýpky) musí být zajištěny maximální vhodné podmínky k uložení sbírkového fondu, jaké tyto prostory umožňují; s větším důrazem na sledování stavu sbírky z hlediska konzervace.

8. Priority inventarizace sbírky

Vyhláška č. 275/2000 Sb. ve svém § 3 odst. (1) ukládá, že každá sbírka, čítající méně než 200 000 věcí movitých musí být inventarizována v úplnosti v průběhu 10 let. Určenou část sbírky musí každoročně tvořit nejméně 5% všech věcí movitých nebo nemovitých, které sbírku tvoří. Sbírkové předměty určené k inventarizaci mohou být shodné se sbírkovými předměty určeným k inventarizaci v předchozím roce nejvíce ve 3%, není-li použito náhodného výběru souboru prostřednictvím počítače.

K 31. 12. 2012 byla ukončena 1. dekáda inventarizací sbírkového fondu VMP a započala dekáda druhá. Inventarizace této druhé etapy jsou především podřízené ukládání sbírkových předmětů z provizorního uložení do nových systémů (od roku 2013 probíhá dovybavování centrálního depozitáře úložnými systémy, od roku 2014 je možné jejich postupné využívání).

Vzhledem k počtu inventárních čísel v jednotlivých podsbírkách a ročnímu přírůstku cca 800–1000 položek lze v následujících letech stanovit přibližný počet (cca 10%) položek k postupné inventarizaci sbírkového fondu.

Rok	podsbírka	předpokládaný počet inv.č.
2016	etnografická	6800
2016	písemnosti a tisky	4700
2016	dokumentace muzea	1900
2017	etnografická	6900
2017	písemnosti a tisky	4700
2017	dokumentace muzea	1900
2018	etnografická	6900
2018	písemnosti a tisky	4700
2018	dokumentace muzea	2000

2019	etnografická	7000
2019	písemnosti a tisky	4700
2019	dokumentace muzea	2000
2020	etnografická	7000
2020	písemnosti a tisky	4800
2020	dokumentace muzea	2000

9. Kritéria pro vyřazování sbírkových předmětů z důvodu přebytečnosti

Dle zákona č. 122/2000 Sb. a navazujících předpisů lze vyřadit sbírkové předměty z důvodu přebytečnosti – kdy daný předmět neodpovídá charakteru sbírky a nezhodnocuje ji. Může se jednat o solitéry, které nemají návaznost na již existující sbírku a ani není možné tuto sbírku vytvořit; nemají návaznost na sběrnou oblast, nebo na aktivity spojené s činností muzea. Jiným kritériem může být evidence multiplikátů, jejichž existence v takovém počtu sbírku nezhodnocuje. Dále se může jednat o torzo předmětu, ke kterému chybí podstatné informace a ze samotného předmětu je nelze získat.

Adekvátní návrh na odpis sbírkových předmětů z důvodu přebytečnosti může předložit kurátor, který je odborně erudovaný a dlouhodobě s danou skupinou sbírkových předmětů pracuje. Je schopen posoudit vypovídací hodnotu předmětu samotného, ale také jeho přínos pro vypovídací hodnotu sbírky jako celku.

Posouzení návrhu na odpis přísluší Poradnímu sboru pro sbírkotvornou činnost, který je tvořen z odborníků obeznámených se sbírkovým fondem muzea a je schopen vyjádřit se a posoudit oprávněnost návrhu. Celý proces je v rámci muzea uzavřen schválením ředitele a postoupen dál dle zákonných postupů správci CES.

10. Finanční náklady

V souvislosti se sbírkotvornou činností je nutno počítat především s pravidelnými každoročními prostředky na nákup sbírkových předmětů. S ohledem na dřívější čerpání finančních prostředků se jedná o částku zhruba 150.000,- na rok. Nelze vyloučit mimořádnou potřebu financí na ojedinělý, přesto ve vztahu ke sbírkotvorné činnosti VMP žádaný nákup určitého předmětu.

Celoroční soustavná konzervátorská a restaurátorská péče – náklady na potřebné přípravky – se pohybuje řádově ve výši 100.000 Kč.

Pro práci se sbírkovým fondem a digitalizaci je nutno počítat s plným vybavením počítačovou technikou pro jednotlivé kurátory (počítače a notebooky pro práci v centrálním depozitáři) a nutnou modernizací této techniky. Vzhledem k současnému stavu dostupné techniky se jedná o minimálně dva notebooky se softwarovým vybavením a tři PC s monitorem, klávesnicí a softwarem.

Další náklady se odvíjí od nutné revize případně oprav stávajících pojezdových systémů.

Sumarizace:

Nákup sbírkových předmětů		150.000,- /rok
Pravidelná konzervátorská péče		100.000,- /rok
Notebook	2 ks	40.000,-
PC s příslušenstvím	3 ks	90.000,-
Revize a opravy pojezdových systémů	v průměru	50.000,- /rok

11. Závěrečná ustanovení

Všichni zaměstnanci VMP jsou povinni se s touto koncepcí seznámit a zaměstnanci, kteří pracují se sbírkovými předměty a sbírkovým fondem nebo s ním přicházejí jinak do styku, jsou povinni se jí řídit.

Odpovědnost za účinné dodržování všech ustanovení v této směrnici uvedených nesou všichni vedoucí pracovníci VMP.

Směrnice vstupuje v platnost příkazem ředitele a nabývá účinnosti dne 1. 4. 2016.

V Rožnově pod Radhoštěm dne 31. 3. 2016

Ing. Jindřich Ondruš
ředitel muzea

Příloha č. 1

Valašské muzeum v přírodě v R. p. R.
č.:

pracoviště:

BADATELSKÝ LIST

Badatelský list je úřední dokument, obsahující základní studijní a osobní údaje, nezbytné z hlediska využívání a ochrany sbírkových předmětů, fotografií, archiválií a ostatních dokumentů. Začleněním do evidence badatelů Valašského muzea v přírodě (dále jen VMP) slouží pouze pro úřední potřebu a nejsou poskytovány třetím osobám (Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů).

Jméno a příjmení badatele, titul::

Rodné příjmení:

Den, měsíc, rok a místo narození (nepovinné):

Místo trvalého pobytu:

Zaměstnavatel:

Instituce / škola:

Telefon, E-mail:

Číslo občanského průkazu, pasu:

Přesné označení tématu studia:

Účel studia²: úřední, služební (uvedte název a adresu instituce)
Studijní (uvedte název a adresu školy)
soukromý

Zaměření studia²: vědecké (studie, monografie, diplomová, disertační práce)
publicistické
pro výstavní účely
pro potřeby úřadů
soukromý zájem
komerční účely
jiné (specifikovat)

Prohlašuji, že jsem se seznámil s ustanoveními badatelského řádu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a beru na vědomí, že při porušení základních povinností mi může být další studium odepřeno, případně udělený souhlas odvolán.

Prohlašuji, že jsem si v souladu s příslušnou právní úpravou plně vědom své osobní odpovědnosti za nakládání s informacemi, jež jsem získal studiem fondů VMP.

Prohlašuji, že ve vlastnoručně vyplněném badatelském listu jsem uvedl pravdivé a odpovídající údaje.

V dne

Podpis:.....

Příloha č. 2

Žádost o souhlas s použitím vlastního reprodukčního zařízení

Jméno a příjmení:.....

Název sbírky/předmětu inv. č.	Určení dokumentu - předmětu	

Žádám o možnost použití vlastního reprodukčního zařízení (fotoaparát, skener, kamera*).

Prohlašuji, že mnou pořízené reprodukce a fotografie s pomocí vlastního reprodukčního zařízení budu využívat pouze pro svou vlastní studijní potřebu (viz badatelský list) a nebudu je publikovat. Současně prohlašuji, že v případě zájmu o publikování mnou pořízených reprodukcí požádám Valašské muzeum (dále jen VMP) o souhlas s jednorázovým užitím reprodukce dokumentů a fotografií předmětů a v případě schválení VMP a jeho rozhodnutí o komerčním charakteru publikace zaplatím reprodukční poplatek podle Ceníku služeb a reprodukčních poplatků platného ve VMP.

Současně jsem si vědom nezbytnosti vyrovnání případných autorských práv a práv souvisejících.

Beru na vědomí, že při porušení některé z podmínek zacházení s reprodukcemi mi může být nahlížení do archiválií odepřeno, případně udělený souhlas odvolán.

Datum

Podpis badatele:Schválil:

*) Nehodící se škrtnete.

Souhlas s jednorázovým užitím reprodukováných dokumentů a předmětů

Schvaluji jednorázové užití výše uvedených reprodukcí dokumentů a předmětů ze sbírky VMP v badatelově práci (článku, statě aj.) nekomerčního charakteru.

Badatel se zavazuje řádně uvést původ a určení reprodukováných dokumentů a předmětů a odevzdat 1 ks kopie své práce do archivu VMP do 2 měsíců po jejím obhájení, resp. publikování.

Datum

Podpis badatele:Schválil:

Specifikace: vyhovující zaškrtněte

Fotografování:	datum:	co:
Elektronická podoba:	e-mail ☐	CD
	DVD ☐	
Sken, rozlišení (DPI):		
Formát:	JPEG ☐	TIFF ☐
	jiný: ☐	
Výroba fotografií:	9x13 ☐	10x15 ☐
	13x18 ☐	zvětšenina ☐
Typ fotografie:	ČB ☐	BARVA ☐
	LESK ☐	MAT ☐

Žadatel:

Prohlašuji, že jsem uvedl pravdivé a odpovídající údaje.

Prohlašuji, že pořízené reprodukce a fotografie s budu využívat pouze pro uvedenou potřebu (viz badatelský list) a nebudu je publikovat. Současně prohlašuji, že v případě zájmu o publikování mnou pořízených reprodukcí požádám Valašské muzeum (dále jen VMP) o souhlas s jednorázovým užitím reprodukce dokumentů a fotografií předmětů a v případě schválení VMP a jeho rozhodnutí o komerčním charakteru reprodukcí zaplatím reprodukční poplatky podle Ceníku služeb a reprodukčních poplatků platného ve VMP.

Současně jsem si vědom nezbytnosti vyrovnání případných autorských práv a práv souvisejících. Prohlašuji, že jsem si v souladu s příslušnou právní úpravou plně vědom své osobní odpovědnosti za nakládání s informacemi, jež jsem získal studiem fondů Valašského muzea v přírodě a že při porušení některé z podmínek zacházení s reprodukcemi mi může být nahlížení do archiválií odepřeno, případně udělený souhlas odvolán.

Vdne Podpis:.....

Souhlas s užitím reprodukováných dokumentů a předmětů

Schvaluji provedení reprodukci výše uvedených dokumentů a předmětů ze sbírky Valašského muzea v přírodě - nekomerčního charakteru. Žadatel se zavazuje řádně uvést původ a určení reprodukováných dokumentů a předmětů a odevzdat 1 ks kopie své práce do archivu VMP do 2 měsíců po jejím obhájení, resp. publikování.

Datum:

Podpis žadatele:Schválil: